

Bruxelles, 5. svibnja 2026.
(OR. en)

8756/26

AGRI 329
ENV 433

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Dostupnost i cjenovna pristupačnost gnojiva u EU-u – Potpora
poljoprivrednicima i promicanje otpornih prehrambenih sustava
– razmjena mišljenja

S obzirom na sastanak Vijeća (poljoprivreda i ribarstvo) 26. svibnja 2026. za delegacije se u Prilogu nalazi popratni dokument o navedenom predmetu.

Dostupnost i cjenovna pristupačnost gnojiva u EU-u – Potpora poljoprivrednicima i promicanje otpornih prehrambenih sustava

Nakon pandemije bolesti COVID-19, energetske krize i ruske invazije na Ukrajinu Komisija je u studenome 2022. donijela komunikaciju naslovljenu „Osiguravanje dostupnosti i cjenovne pristupačnosti gnojiva”¹. Komunikacija je uključivala niz mjera za diversifikaciju izvora uvezenih gnojiva u EU-u, potporu proizvodnji gnojiva unutar EU-a, olakšavanje proizvodnje i primjene alternativa kemijskim gnojivima te promicanje upotrebe obnovljivih izvora energije u proizvodnji gnojiva. Na sastanku Vijeća AGRIFISH u studenome 2022. delegacije su općenito pozdravile Komunikaciju i pozvale Komisiju da razmotri daljnje mjere i inicijative u vezi s tim pitanjem.

Trenutačna situacija na Bliskom istoku dodatno je povećala hitnost odgovora na izazove koji proizlaze iz energetske ovisnosti EU-a i aktualnih poremećaja u globalnim lancima opskrbe, koji stvaraju znatan pritisak na proizvodnju hrane u EU-u, ulazne troškove, prihode poljoprivrednika i cijene hrane u cijeloj Uniji. U nedavnoj Komunikaciji Komisije „AccelerateEU – energetska unija – Ubrzanim mjerama do priuštive i sigurne energije”² naglašava se hitna potreba za jačanjem mjera koje će dovesti do veće autonomije i proizvodnje čiste energije u EU-u te smanjenja ovisnosti o vanjskim neobnovljivim izvorima energije. Rastući troškovi energije ograničavaju kapacitet EU-a za proizvodnju kemijskih gnojiva zbog skupe ovisnosti industrije gnojiva u EU-u o potrošnji energije. Istodobno, na uvezena gnojiva utječu trenutačne visoke cijene i poremećaji u lancu opskrbe koji povećavaju troškove, što dodatno pogoršava stanje. Trenutačna situacija pokazuje da su tržišta gnojiva i dalje osjetljiva.

¹ ST 14613/1/22 REV 1.

² ST 8482/26 + ADD1.

U tom su kontekstu dostupnost i cjenovna pristupačnost gnojiva ponovno na dnevnom redu poljoprivredne politike. S obzirom na predstojeću Komunikaciju o akcijskom planu za gnojiva, sve je važnija potreba za napretkom u pogledu kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih mjera za poboljšanje strateške autonomije EU-a kada je riječ o upotrebi gnojiva. Cilj takvih mjera trebao bi biti pružanje potpore poljoprivrednicima, promicanje otpornih prehrambenih sustava i zaštita cjenovne pristupačnosti hrane za potrošače. U tom kontekstu predsjedništvo poziva ministre i ministrice da razmotre sljedeća pitanja:

- Jesu li mjere preporučene u Komunikaciji iz 2022. o osiguravanju dostupnosti i cjenovne pristupačnosti gnojiva i dalje primjerene? Koje dodatne ili alternativne mjere smatrate potrebnima za suočavanje s kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim izazovima s obzirom na trenutna geopolitička i lokalna ograničenja?
- Uzimajući u obzir dodatne izazove povezane s proizvodnjom i upotrebom gnojiva te opskrbom gnojivima u EU-u, kako možemo osigurati otpornost i konkurentnost poljoprivrednog sektora i prehrambenih sustava u EU-u?